

GO HLAMA PHOLISI YA MALEME A SEKOLO

Pamfolete 3

**Moranang
2024**

Pamfolete ye e hwetšagala ka SeVenda,
SeXhosa, Sepedi, SeZulu, Sesotho, Seburu,
Setswana, XiTsonga, Seswati, Setebele, Pole-
lo ya diatla le Seisimane.

See www.bua-lit.org.za for details.

Naa pholisi ya maleme a sekolo ke eng

Pholisi ya maleme a sekolo ke tokomane ya go laetša gore go dirišwa maleme afe mešomong ya go fapana sekolong ye bjalo ka go ruta, go ithuta, go lekanyetša, mešongwaneng ya tlaleletšo le taolong. E fana ka tlhahlo ya tsela ya go hlompha baboleledi ba maleme a go fapana setšhabeng sa sekolo. Pholisi ya maleme a sekolo e naganišiša ka ga ga go ithuta ga ka sekolong, go ruta le didirišwa tša go thekga tekolo (LTSM) le gore di ka šomišwa bjang go hlabolla mabokgoni a bana a go bolela, go kwešiša, go bala le go ngwala ka leleme la go feta le tee. E fana ka dikgato tša maleba tša ka fao metheo e bohlokwa ya thuto ya malememabedi/ntši gore e ka phethagatšwago bjang ka sekolong le gore e ka felegetšwa ke leanotšhomo la phethagatšo.

Diteng tša pholisi ya maleme a sekolo ke eng?

Pholisi ya maleme a sekolo e swanetše go laetša: ka fao le(ma)leme a setšhaba sa sekolo a swanetšego go hlomphiwa ka gona; le(ma)leme a go ithuta le go ruta (LoLT/s); ke maleme afe ao a tla abiwago bjalo ka dithuto, le maemo a ona; le gore ke maleme afe ao a tla dirišwago dikgokaganong tša ka ntle le tša ka gare. Pholisi e swanetše go digela motlele wa maleme a sekolo, bjalo ka diphapoši tša maleme a mabedi- le/goba a go bapela, goba malememabedi/ntši ka nolofalo. E swanetše gore gape e be le lenaneo la didirišwa tša maleme a sekolo a bjalo ka dipuku tša bokgobapuku, disenthara tša didirišwa le bašomi gomme ya šišinyo ka fao dilo tše di ka dirišwago ka phethagalo.

Ke ka lebaka la eng go le bohlokwa go ba le pholisi ya maleme a sekolo?

Dikolo ka moka di swanetše go ba le pholisi ya maleme. E hlohleletša kgopodišišo ye e tšwelago pele ka ga go ithuta, go ruta le go lekanyetša ka kwešišo. E neelana ka motheo wa ditswalano tša go kwagala magareng ga bana le barutiši. Pholisi ya maleme e kaonafatša bokgoni bja sekolo bja go hlabolla mošomo ka kakaretšo, ge fela maleme a gae a barutwana a akareditšwe ka kharikhulamong. E ka tliša diphetogo tše dibotse tša thuto le leago sekolong ka ge go na le moya wa boakaretši le go amogela pharologano.

Na pholisi ya maleme a sekolo e hlamiwa bjang?

Go hlama pholisi ya maleme a sekolo ke tshepedišo ya go akaretša go ikgokaganya le barutiši, batswadi le barutwana ka ga maleme ao a tla dirišwago go ruta, go ithuta, go lekanyetša, mešongwaneng ya tlaleletšo le taolong. Boikgokaganyo ka maikemišetšo a go aga morero wa go ba selo se tee magareng ga batswadi le barutiši. Boikgokaganyo go tsebiša barutiši, batswadi le barutwana le go dira temošo ka ga bohlokwa bja go diriša le go ithuta maleme a mabedi goba go feta. Go hlama pholisi ya maleme ya sekolo go akaretša go tšea diphete ka ga gore bana ba ka hlabollwa bjang ka go bolela dipolelo tše dintši, le go aga pono ya sekolo. Pholisi e nyaka tlhamo, kamogelo, phethagatšo, tlhokomelo le mpshafatšo ye e tšwelago pele.

Ke mang yo a tšeago karolo tlhamong ya pholisi ya maleme a sekolo?

SGBs (makgotla a pušo ya sekolo) a tlama ke molao go hlama pholisi ya go godiša polelontši. Batswadi ba tšea karolo ge go tšewa diphetho. Barutiši le baprofešanale ba bangwe ba tsebiša setšhaba ka bophara ka ga bohlokwa bja thuto ya go ruta ka malememabedi/a mantši go akaretša thuto ya go ithekga ka malememabedi(MTBBE) . Barutiši ke baboleledibagolo ba phethagatšo ya pholisi le kabo ya kharikhulamano. Bolaodi bja sekolo le/goba SGB ba swanetše go kgotlaganya kopano ya batšeakarolo gore go bolelwe ka ditshepedišo le mešomo.

Na pholisi ya maleme a sekolo e ka hlola phapano efe setšhabeng sa sekolo?

E ka hlola ponelopele ya bohle magareng ga batswadi, barutiši le barutwana ka tirišo ya didirišwa tša maleme tše dintši. E ka kaonafatša bokgoni bja tsebo ya go bala le go ngwala baneng le go hlola maemo a godimo a boitshepo barutwaneng. Pholisi e tla swanela ke go hlola maemo a godimo a tlhompho magareng ga baboleledi ba maleme a gae a go fapana gammogo le go hlola moya wa botšeakarolo magareng ga dihlopha ka moka tša go ba le kgahlego sekolong.

Re leboga PRAESA ge e re dumeletše go diriša ka boswa diteng tša tlhatlamo ya matlakala a bona ya 2008. Re leboga faonteišene ya Zenex ka ge e kgonagadiše tšweletšo ya matlakala a.

Peakanyo ka Soraya Abdulatief, Xolisa Guzula, Ntombizanele Mahobe, Carolyn McKinney, Nadeema Musthan, Margie Probyn, Brian Ramadiro, Robyn Tyler le Zola Wababa.

Moakanyetšo wa ka ntle ka Phumle April.
E akantšwe ke Fort Hartley Brand Consultants.

E fetoletšwe ke Mpho Masepa.

ZENEX
FOUNDATION

buā-lit
language and
literacy collective